

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 91/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. februára 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 32, Košice, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 34/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv zaručených čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Obdo 34/2016.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Obdo 34/2016 z 30. septembra 2016 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) odmietol dovolanie sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Cob 31/2015-100 z 8. decembra 2015 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“) vydanému vo veci žaloby o zaplatenie sumy 216 € s príslušenstvom.

3. Sťažovateľ vo svojej argumentácii uvádza podstatný obsah svojho dovolania proti rozsudku krajského súdu, v zmysle ktorého *„postupom tak prvostupňového ako aj súdu odvolacieho došlo k závažným pochybeniam a porušeniu procesných práv a teda, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., teda, že rozhodnutie súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci“*. Ďalej sa vyjadruje k podstate konania, ako aj skutočnostiam tvrdeným a preukazovaným stranami sporu v štádiu konania pred súdmi prvej a druhej inštancie. Podľa názoru sťažovateľa konajúce súdy nepostupovali v konaní v súlade s platnými zákonmi *«a skutkovým a dôkazným stavom veci a takýmto postupom výrazným spôsobom porušili zásadu rovnosti účastníkov konania.*

Súdy svojim konaním a rozhodnutím jasne porušili ustanovenia procesného práva a porušil zásadu rovnosti účastníkov konania, zásadu voľného hodnotenia dôkazov, zásadu „súd pozná právo“, ale hlavne súd vydaním napadnutého rozsudku porušil zásadu uvedenú v § 2 O.s.p., kde je uvedené, že súdy v občianskom súdnom konaní prejednávajú a rozhodujú spory medzi FO a PO a dbajú pri tom na to, aby sa práva nezneužívali na úkor týchto osôb.»

4. Vo vzťahu k napádanému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovateľ poukazuje *„na zjavnú zmätočnosť napadnutého rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, 4Obdo/34/2016, kde sú v záhlaví a následne de facto aj v celom obsahu predmetného rozhodnutia uvedené NESPRÁVNE a NEÚPLNÉ údaje pri osobe žalovaného, resp. jeho právneho zastúpenie, kde ABSENTUJE údaj o tom, že žalovaného zastupuje JUDr. Rastislav Lenart, advokát, so sídlom Pollova 32, Košice, aj keď z podaného dovolania zo dňa 10.03.2016 je zrejmé, že dovolanie bolo podané cestou uvedeného advokáta žalovaného /vid' spis/.*

Navyše uvedené rozhodnutie - Uznesenie NS SR, 4 Obdo/34/2016, zo dňa 30.09.2016 NEBOLO DO dnešného dňa DORUČENÉ právnomu zástupcovi žalovaného!

Sťažovateľ považuje závery dovolacieho súdu, ktorým dovolanie odmietol za nesprávne, pretože s poukazom na ust. § 238 ods. 3 O.s.p. platného v čase podania dovolania, dovolanie je prípustné proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, pretože odvolací súd v danej veci nevyslovil vo výroku potvrdzujúceho rozsudku, že odvolanie prípustné je. A teda takýmto postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu boli porušené procesné práva žalovaného.

Preto sťažovateľ považuje napadnuté Uznesenie Najvyššieho súdu SR, 4 Obdo/34/2016 zo dňa 30.09.2016 za príklad porušenie jednak ustanovení procesného práva, ale aj ustanovení hmotného práva, nakoľko sa týmto postupom /odmietnutím dovolania/, absolútne zamedzilo vyriešeniu sporných otázok, na ktorých existenciu poukázal žalovaný vo svojom dovolaní /vid' text vyššie/.“

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd v jeho právnej veci takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... upravené v čl. 46 ods. 1, ods. 2, ods. 3, čl. 47, ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 4 Obdo/34/2016, porušené bolo.

2. Rozhodnutie – Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.09.2016, pod sp. zn. 4Obdo/34/2016 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadosťučinenie 1.317,15 Eur... ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný sťažovateľovi vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... sa priznávajú trovy konania/právneho zastúpenia 57,52.- Eur, ktoré je povinný Najvyšší súd... zaplatiť na účet advokáta JUDr. Rastislav Lenarta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

6. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

10. Skôr, ako sa ústavný súd vyjadrí k výsledkom realizovaného ústavného prieskumu, poznamenáva, že v konaní podľa čl. 127 ústavy je v zmysle čl. 20 ods. 3 ústavy viazaný návrhom sťažovateľa. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje zvlášť na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. To znamená, že ústavný súd môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Uvedené platí osobitne v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené kvalifikovaným právnym zástupcom, tak ako to je aj v tomto prípade. Pretože sťažovateľ žiada v petite sťažnosti vysloviť porušenie ním označených práv len uznesením najvyššieho súdu, tvrdenia o porušení označených práv rozsudkom krajského súdu alebo rozsudkom okresného súdu, ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu sťažnosti, považoval ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 279/07, III. ÚS 131/2012) iba za súčasť jeho argumentácie, a preto sa ich tvrdeným porušením vecne nezaoberal.

11. Ústavný súd vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). V súvislosti so svojím postavením ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre tiež zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (podobne II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Vzhľadom na to ústavný súd nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu

len vtedy, ak by vyodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

12. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

13. Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

14. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

15. Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy má každý právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní pred súdmi rovní.

17. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

18. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy

o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

19. Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08).

20. Článok 47 ods. 2 ústavy zaručuje právo na právnu pomoc v kvalifikovanej forme, t. j. prostredníctvom osoby s právnickým vzdelaním v každom konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánom verejnej správy. Právo na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy zodpovedá povinnosti štátneho orgánu alebo orgánu verejnej správy vytvoriť podmienky pre dostupnosť právnej pomoci, a to v rozsahu konania pred príslušným orgánom (m. m. I. ÚS 58/01, III. ÚS 146/04).

21. V súvislosti s namietaným porušením základného práva na rovnosť v účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy ústavný súd uvádza, že pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý

proces. Požiadavka spravodlivého procesu obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (IV. ÚS 211/07, III. ÚS 139/08, I. ÚS 336/2011).

22. Obsahom čl. 48 ods. 2 ústavy sú dve relatívne samostatné práva (súčasť), a to právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v prítomnosti účastníka a právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom. Formulácia uvedeného odseku naznačuje, že tieto práva nie sú navzájom nevyhnutne previazané – právo na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v prítomnosti účastníka zaručuje uvedené ustanovenie i v takých veciach, kde nedochádza k žiadnemu dokazovaniu, a naopak, právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom má účastník aj tam, kde sa formálne pojednávanie nevykonáva. Preto treba i čl. 48 ods. 2 ústavy vykladať tak, že právo vyjadriť sa k vykonaným dôkazom je nezávislé od práva na konanie (verejného) pojednávania.

23. Najvyšší súd v relevantnej časti odôvodnenia svojho uznesenia z 30. septembra 2016 po tom, ako s poukazom na § 451 ods. 3 prvú vetu Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) vyvodil v súvislosti s hodnotou predmetu konania (suma 216 € s príslušenstvom) neprípustnosť dovolania proti rozsudku krajského súdu podľa § 238 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), prihliadajúc na § 242 ods. 1 druhú vetu OSP preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu aj z hľadiska, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 OSP, *„ktorý pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a) až g) tohto ustanovenia majúcich za následok tzv. zmätočnosť rozhodnutia.*

... S prihliadnutím na obsah dovolania dovolací súd kládol dôraz na skúmanie tej vady, ktorej existenciu dovolateľ v dovolaní namietol, a to tvrdenie, že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p.. Odňatie možnosti konať pred súdom vzhliadol v nenariadení odvolacieho pojednávania, v dôsledku ktorej skutočnosti nebolo vykonané vo veci náležité dokazovanie, ktorá skutočnosť zas viedla k tomu, že vec bola nesprávne právne posúdená.

... Z ustanovenia § 214 ods. 1 O. s. p. (v znení účinnom do 22. 12. 2015, teda aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu) vyplýva, že odvolací súd (predseda senátu odvolacieho súdu) je na prejednanie odvolania povinný nariadiť pojednávanie len vtedy, ak ide o prejednanie odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej a za predpokladu, že je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, ďalej ak súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania, ak ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a ak to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch, než uvedených v ust. § 214 ods. 1 O. s. p., možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§214 ods. 2 O. s. p.). Je teda na úvahe príslušného odvolacieho senátu, v ktorých prípadoch bude nariadenie pojednávania považovať za potrebné. S aplikáciou citovaného ustanovenia je spojený účel urýchlenia, zhospodárnenia a racionalizácie súdneho konania.

... V zmysle § 213 ods. 1 O. s. p. je odvolací súd skutkovým stavom ustáleným súdom prvého stupňa viazaný a k iným skutkovým záverom má možnosť dospieť, len ak má o ich správnosti pochybnosti. V posudzovanom prípade napadnutým rozsudkom bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 216,-- eur s príslušenstvom z dôvodu jeho vecnej správnosti, a to tak z hľadiska skutkového, ako aj právneho stavu veci, kedy sa súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. môže obmedziť len na skonštatovanie správnosti napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie jeho správnosti doplniť ďalšie dôvody. Preto postup odvolacieho súdu, ktorý odvolanie prejednal a vo veci rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, bol zákonný a žalovanému nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Na zdôraznenie správnosti postupu odvolacieho súdu, dovolací súd dodáva, že bol zachovaný aj postup podľa § 156 ods. 1 a 3 O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p., v zmysle ktorého bol odvolací súd povinný oznámiť miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Stalo sa tak oznámením Krajského súdu v Košiciach z 02. 12. 2015 o verejnom vyhlásení rozsudku v predmetnej veci v pojednávacej miestnosti menovaného súdu č. dv. 212/11. posch., o 10.10 hod. (č. 1. 96). Vo vzťahu k ust. § 115a O. s. p. v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. dovolací súd dopĺňa, že odvolací súd účastníkov na vyjadrenie sa k možnosti rozhodnúť vec bez nariadenia pojednávania s ich súhlasom ani nevyzýval, a to vzhľadom na použitie ust. § 214 ods. 2 O. s. p..

... Zhrnúc všetky vyššie uvedené skutočnosti má dovolací súd za to, že pokiaľ odvolací súd o odvolaní žalovaného rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania, procesné nepochybil a takýmto postupom žalovanému možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. neodňal.

... Odňatie možnosti konania pred súdom žalovaný vyvodzuje aj z toho, že súd rozhodol bez náležitého dokazovania, z ktorej skutočnosti vyplynulo podľa jeho tvrdenia aj nesprávne právne posúdenie veci.

... Podľa § 120 ods. 1 O. s. p., účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

... Citované ustanovenie je vyjadrením nezávislého postavenia súdu pri hodnotení dôkazov, ktoré vykoná, vrátane nezávislého rozhodovania o tom, ktoré dôkazy vykoná. Preto nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom. O takýto stav by išlo vtedy, ak by súd svojím procesným postupom odňal účastníkovi možnosť navrhnúť vykonanie dôkazov, čo sa však v predmetnom prípade nestalo.

... Po oboznámení sa s písomným odôvodnením prvostupňového rozsudku, ako aj dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu dovolací súd konštatuje, že tieto zodpovedajú aj zákonnej požiadavke riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, rešpektujúc ust. § 157 ods. 2 O. s. p. (uplatňované aj v odvolacom konaní podľa § 211 ods. 2 O. s. p.), čím splňajú kritériá preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia.

34. Pokiaľ ide o podmienku prípustnosti dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., je tiež nevyhnutné posúdenie miery, do akej sa účastníkovi postupom súdu odňala možnosť pred ním konať. Podmienka prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je totiž splnená, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom len pre časť konania, resp. do takej miery, že účastník mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania podaním odvolania (R 39/1993). V prejednávanom prípade žalovanému obrana jeho práv a oprávnených záujmov v rámci odvolacieho konania bezpochyby umožnená bola.

... Vo vzťahu k námietke žalovaného o nevyznačení doložky právoplatnosti na rozsudku odvolacieho súdu v čase podania dovolania dovolací súd z obsahu spisu zistil,

že predmetná doložka bola na prvopise rozsudku odvolacieho súdu vyznačená dňa 17. 03. 2016. a teda jeden deň po doručení dovolania žalovaného prvostupňovému súdu, ktorá skutočnosť však vplyv na podanie dovolania nemá, o to viac, že lehota na vyznačenie doložky právoplatnosti a vykonateľnosti v Občianskom súdnom poriadku (ani Civilnom sporovom poriadku účinnom od 01. 07. 2016) ako základnom procesnom predpise stanovená nie je.

... Za nedôvodnú dovolací súd vyhodnotil aj námietku žalovaného spočívajúcu v tvrdení o neexistencii jeho osoby ako živnostníka v čase vydania rozsudku odvolacieho súdu. Dovolací súd zdôrazňuje, že fyzická osoba - podnikateľ za svoje záväzky vyplývajúce z jej podnikateľskej činnosti ručí celým svojím majetkom a ukončením podnikania (zánikom živnostenského oprávnenia) tieto jej záväzky nezanikajú, ale existujú naďalej a dotknutá fyzická osoba za ne aj naďalej zodpovedá.

... Vo vzťahu k dovolateľom vytýkanému dovolaciemu dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (tzv. relatívny dovolací dôvod) dovolací súd zdôrazňuje, že tzv. iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Dovolací súd síce naň prihliada z úradnej povinnosti, avšak samotná existencia inej vady konania na založenie prípustnosti dovolania nepostačuje. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné, o tento prípad však v prejednávanej veci nejde.

... Dovolateľ napokon tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). K obsahu tejto dovolacej námietky dovolací súd zdôrazňuje, že nesprávne právne posúdenie veci je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu. a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia. V prejednávanej veci by uvedený dovolací dôvod bolo možné úspešne použiť, len ak by

prípustnosť dovolania vyplývala z § 238 O. s. p., v posudzovanom prípade však tomu tak nie je.

... So zreteľom na vyššie uvedené, keďže v danom prípade prípustnosť dovolania žalovaného proti rozsudku odvolacieho súdu nemožno vyvodiť z ust. § 238 O. s. p., ani § 237 ods. 1 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako procesné neprípustné odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.“

24. Po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu z 30. septembra 2016, ktorého relevantné právne závery boli už uvedené, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd označeným rozhodnutím neporušil základné práva zaručené čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

25. Z citovaných častí odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd sa štandardným a ústavne akceptovateľným spôsobom vyrovnal s otázkou prípustnosti dovolania proti rozsudku krajského súdu z 8. decembra 2015, pričom odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu dáva dostatočnú odpoveď na argumentáciu sťažovateľa týkajúcu sa ním namietaného porušenia procesných pravidiel verejného prerokovania veci pred odvolacím súdom, ako aj vydania rozhodnutia bez náležite vykonaného dokazovania. Ustálenej judikatúre najvyššieho súdu zodpovedá aj názor, že nevykonanie účastníkom navrhnutých dôkazov nemožno kvalifikovať ako odňatie práva konať pred súdom.

26. Samotná otázka posúdenia podmienok pre uskutočnenie dovolacieho konania, vrátane posúdenia otázky prípustnosti dovolania je navyše podľa názoru ústavného súdu vecou zákonnosti a jej vyriešenie v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku, ktoré v zmysle čl. 46 ods. 4 ústavy ustanovovali podrobnosti o realizácii základného práva na súdnu ochranu, nemôže v konečnom dôsledku viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy. Vzhľadom na ústavne akceptovateľné závery najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania najvyšší súd nemal právomoc preskúmať dôvodnosť dovolania z hľadiska naplnenia dovolacích dôvodov svedčiacich o existencii inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

[§ 241 ods. 2 písm. b) OSP] alebo jej nesprávneho právneho posúdenia [§ 241 ods. 2 písm. c) OSP].

27. Ústavný súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, je ústavne akceptovateľné, pričom nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by ho bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd zrozumiteľne vysvetlil právne závery o neprípustnosti dovolania, ku ktorým dospel. Vo vzťahu k porušeniu označených základných práv, t. j. základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, základného práva na právnu pomoc v konaní podľa čl. 47 ods. 2 ústavy, základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj základného práva na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a v prítomnosti účastníkov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ ani nepredložil ústavne relevantnú argumentáciu signalizujúcu akýmkoľvek spôsobom porušenie označených práv, či už nerovnakým prístupom najvyššieho súdu k účastníkom konania pri ustálení záveru o neprípustnosti dovolania (resp. nerovnakých procesných možností pre uplatnenie práv účastníkov), alebo popretím práva na právnu pomoc zvoleným právnym zástupcom (z obsahu uznesenia najvyššieho súdu nevyplýva odmietnutie dovolania pre nedostatok právneho zastúpenia sťažovateľa). Sťažovateľom vytýkané nedostatky uznesenia najvyššieho súdu v zásade formálneho charakteru (akým je napríklad absencia označenia právneho zástupcu sťažovateľa) nemohli zasiahnuť do obsahu označených práv, pretože uznesenie najvyššieho súdu sa zaoberalo všetkými podstatnými v dovolaní uvedenými námietkami sťažovateľa a poskytlo na ne logicky zdôvodnené právne odpovede.

28. Napokon ani nedoručenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu z 30. septembra 2016 právnemu zástupcovi sťažovateľa do podania sťažnosti ústavnému súdu nemôže byť vzhľadom na krátkosť tohto obdobia v akejkoľvek príčinnej súvislosti s namietaným porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy. Uvedené platí aj v prípade, keď sa vnútorná intencionalita

právnych úvah sťažovateľa uberala iným smerom ako právny názor najvyššieho súdu, ktorý síce rozhodol spôsobom, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí, avšak rozhodnutie bolo odôvodnené dostatočne a na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený a ani povinný nahrádzať. K tomu ústavný súd obdobne poznamenáva, že ak sa konanie pred všeobecným súdom neskončí podľa želania účastníka konania, táto okolnosť sama osebe nie je právnym základom pre namietnutie porušenia základného práva (napr. II. ÚS 54/02).

29. Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu neboli porušené sťažovateľom označené základné práva zaručené čl. 46 ods. 1, 2 a 3, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy.

30. Z uvedených dôvodov bola sťažnosť ako celok podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. februára 2017